

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)

Numer konkursu LGD: **XIII/RPO/EFS/2021**

**Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem
w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju „Stowarzyszenia Lokalnej Grupy
Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ” na lata 2016-2023**

w ramach

Projektu grantowego

Regionalnego Programu Operacyjnego

Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

Oś Priorytetowa 11

Rozwój lokalny kierowany przez społeczność

Działanie 11.1

Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR

Europejski Fundusz Społeczny

TYP projektu: 1.

**DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB ZAGROŻONYCH UBÓSTWEM LUB
WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM, W ZAKRESIE WDROŻENIA ROZWIĄZAŃ Z
OBSZARU AKTYWNEJ INTEGRACJI O CHARAKTERZE ŚRODOWISKOWYM
TAKICH JAK:**

C) KLUBY MŁODZIEŻOWE,

**F) INNE Z OBSZARU AKTYWNEJ INTEGRACJI O CHARAKTERZE
ŚRODOWISKOWYM.**

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)

Wykaz stosowanych skrótów:

1. *biuro* - Biuro „Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ”, Rypin, ul. Koszarowa 3/5A, 87-500 Rypin, powiat rypiński, województwo kujawsko-pomorskie;
2. *dofinansowanie* – środki finansowe RPO WK-P, które beneficjent projektu grantowego (LGD) powierza grantobiorcy na realizację zadań służących osiągnięciu celu projektu grantowego;
3. *EFS* – Europejski Fundusz Społeczny;
4. *grant* – środki finansowe, które grantodawca powierza grantobiorcy na realizację zadań służących osiągnięciu celu projektu grantowego;
5. *grantobiorca* – podmiot, któremu grantodawca powierza grant. Grantobiorcą nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania grantu;
6. *grantodawca* – podmiot udzielający grantu, w tym przypadku „Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ”;
7. *KPRES* – Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia solidarności Społecznej – program rozwoju przyjęty uchwałą nr 164 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2014 r. w sprawie przyjęcia programu pod nazwą „Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej” do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej”. (M.P. poz. 811 z późn. zm.), określający cele i kierunki polityki publicznej w obszarze włączenia społecznego oraz wspierania rozwoju ekonomii społecznej w latach 2014-2023
8. *LGD* – „Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ”;
9. *LSR* – Lokalna Strategia Rozwoju dla obszaru „Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ” na lata 2016-2023;
10. *ogłoszenie o naborze wniosków* – Ogłoszenie o naborze wniosków, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy RLKS;
11. *PES* - Podmiot Ekonomii Społecznej;
12. *projekt* – projekt opisany we wniosku o powierzenie grantu podlegający ocenie i wyborowi przez Radę LGD;
13. *projekt grantowy* - projekt pt. „*Wdrażanie Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność Lokalnej Grupy Działania "Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ"*”
Nr projektu: **RPKP.11.01.00-04-0015/17** realizowany przez LGD na podstawie umowy nr **UM_SE.433.1.252.2017** zawartej z Województwem Kujawsko-Pomorskim w dniu 22 grudnia 2017r.
14. *projekt objęty grantem* – projekt grantobiorcy realizowany w oparciu o umowę o powierzenie grantu;
15. *Rada* – Rada „Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ ” – organ decyzyjny;
16. *RLKS* – rozwój lokalny kierowany przez społeczność;
17. *rozporządzenie ogólne* – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r., str. 320, ze zm.);
18. *RPO WK-P* – Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020;
19. *SzOOP* – Szczegółowy Opis Osie Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020;
20. *umowa o powierzenie grantu* – umowa zawarta pomiędzy grantodawcą a grantobiorcą, określająca prawa i obowiązki każdej ze stron, podczas realizacji projektu objętego grantem;
21. *umowa ramowa* – umowa o warunkach i sposobie realizacji LSR, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy RLKS;
22. *ustawa RLKS* – ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. poz. 378 ze zm.);
23. *ustawa wdrożeniowa* – ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146 ze zm.);

- Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)*
24. *wniosek* – wniosek o powierzenie grantu, składany przez potencjalnego grantobiorcę w ramach naboru ogłoszonego przez grantodawcę;
 25. *wnioskodawca* – podmiot składający wniosek o powierzenie grantu;
 26. *Wytyczne w zakresie kwalifikowalności* – Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020;
 27. *Wytyczne w zakresie monitorowania* - Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020,
 28. *Wytyczne w zakresie włączenia społecznego* - Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020,
 29. *Zarząd* – Zarząd „Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ”;
 30. *ZW* – Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego - wykonujący zadania w zakresie RLKS wdrażanego ze środków EFS, jako Instytucja Zarządzająca (art. 2 ust. 2 ustawy RLKS).

Słownik

Deinstytucjonalizacja usług – proces przejścia od opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w społeczności lokalnej, realizowany w oparciu o „Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności” i wymagający z jednej strony rozwoju usług świadczonych w społeczności lokalnej, z drugiej – stopniowego ograniczenia usług w ramach opieki instytucjonalnej. Integralnym elementem deinstytucjonalizacji usług jest profilaktyka, mająca zapobiegać umieszczeniu osób w opiece instytucjonalnej, a w przypadku dzieci – rozdzielaniu dziecka z rodziną i umieszczeniu w pieczy zastępczej.

Klub samopomocy – to ośrodek wsparcia, który jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej dziennego pobytu, świadczący usługi w lokalnej społeczności, umożliwiając niezależne życie w środowisku lokalnym osobom niesamodzielnym, które ze względu na podeszły wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagają opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego. Działalność tego typu placówek reguluje ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Opieka instytucjonalna – usługi świadczone:

- a) w placówce opiekuńczo-pobytowej, czyli placówce wieloosobowego całodobowego pobytu i opieki, w której liczba mieszkańców jest większa niż 30 osób, lub w której spełniona jest co najmniej jedna z poniższych przesłanek:
 - i) usługi nie są świadczone w sposób zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby);
 - ii) wymagania organizacyjne mają pierwszeństwo przed indywidualnymi potrzebami mieszkańców;
 - iii) mieszkańcy nie mają wystarczającej kontroli nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą w zakresie funkcjonowania w ramach placówki;

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)
iv) mieszkańcy są odizolowani od ogółu społeczności lub zmuszeni do mieszkania razem;

- b) w placówce opiekuńczo-wychowawczej w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w której przebywa powyżej 14 osób.

Osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:

- a) osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- b) osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
- c) osoby przebywające w pieczy zastępczej¹ lub opuszczające pieczę zastępczą oraz rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- d) osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969);
- e) osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, z późn. zm.);
- f) osoby z niepełnosprawnością – osoby z niepełnosprawnością w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020² lub uczniowie/dzieci z niepełnosprawnościami w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020³;

¹ W tym również osoby przebywające w pieczy zastępczej na warunkach określonych w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

² Osoby z niepełnosprawnościami - na potrzeby Wytycznych przyjęto stosowanie definicji osób z niepełnosprawnościami oznaczające osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511), a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 882, z późn. zm.). W przypadku projektów realizowanych w celu tematycznym 10 *Inwestowanie w kształcenie, szkolenie i szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie* osoba z niepełnosprawnością to również uczeń albo dziecko w wieku przedszkolnym, posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności, oraz dzieci i młodzież, posiadające orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Orzeczenia te są wydawane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej

³ Uczeń/dziecko z niepełnosprawnością – uczeń albo dziecko w wieku przedszkolnym posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności oraz dzieci i młodzież posiadające orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Orzeczenia są wydawane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;

- Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)*
- g) członkowie gospodarstw domowych sprawujący opiekę nad osobą z niepełnosprawnością, o ile co najmniej jeden z nich nie pracuje ze względu na konieczność sprawowania opieki nad osobą z niepełnosprawnością;
 - h) osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu;
 - i) osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań w rozumieniu Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;
 - j) osoby odbywające kary pozbawienia wolności;
 - k) osoby korzystające z PO PŻ.

UWAGA: Z otrzymania wsparcia w ramach RPO zostały wyłączone osoby odbywające karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osób objętych dozorem elektronicznym.

Osoba potrzebująca wsparcia w codziennym funkcjonowaniu – osoba, która ze względu na stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego.

Osoba z niepełnosprawnością sprzężoną – osoba, u której stwierdzono występowanie dwóch lub więcej niepełnosprawności.

Ośrodek wsparcia ekonomii społecznej (OWES) – podmiot lub partnerstwo posiadający akredytację, świadczący komplementarnie pakiet usług wsparcia ekonomii społecznej wskazanych w KPRES.

Otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – osoby spokrewnione lub niespokrewnione z osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, a także inne osoby z najbliższego środowiska osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Za otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym można uznać wszystkie osoby, których udział w projekcie jest niezbędny dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym mogą należeć m.in. osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą lub kandydaci do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka i dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

Podmioty ekonomii społecznej, czyli:

- a) spółdzielnia socjalna, o której mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych;
- b) jednostka reintegracyjna, realizująca usługi reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:

- Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)*
- i) CIS i KIS;
 - ii) ZAZ i WTZ, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
 - c) organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
 - d) spółdzielnia, której celem jest zatrudnienie tj. spółdzielnia pracy lub spółdzielnia inwalidów i niewidomych, działające w oparciu o ustawę z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze;
 - e) koło gospodyń wiejskich, o którym mowa w ustawie z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich;
 - f) zakład pracy chronionej, o którym mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Projektem grantowym jest projekt, którego beneficjent udziela grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu tego projektu przez grantobiorców, zgodnie z art. 35 i 36 ustawy wdrożeniowej.

Usługi społeczne świadczone w społeczności lokalnej – usługi świadczone w interesie ogólnym, umożliwiające osobom niezależne życie w środowisku lokalnym. Usługi te zapobiegają odizolowaniu osób od rodziny lub społeczności lokalnej, a gdy to nie jest możliwe, gwarantują tym osobom warunki życia jak najbardziej zbliżone do warunków domowych i rodzinnych oraz umożliwiają podtrzymywanie więzi rodzinnych i sąsiedzkich. Są to usługi świadczone w sposób:

- a) zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby);
- b) umożliwiający odbiorcom tych usług kontrolę nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą;
- c) zapewniający, że odbiorcy usług nie są odizolowani od ogółu społeczności lub nie są zmuszeni do mieszkania razem;
- d) gwarantujący, że wymagania organizacyjne nie mają pierwszeństwa przed indywidualnymi potrzebami mieszkańców.

Warunki, o których mowa w lit. a – d, muszą być spełnione łącznie.

Do usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej należą w szczególności:

- i) usługi opiekuńcze, obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem, świadczone przez opiekunów faktycznych lub w postaci: sąsiedzkich usług opiekuńczych, usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania lub dziennych form usług opiekuńczych; do usług opiekuńczych należą także usługi krótkookresowego całodobowego i krótkookresowego

- Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f) dziennego pobytu, których celem jest zapewnienie opieki dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym w zastępstwie za opiekunów faktycznych;*
- ii) usługi w rodzinnym domu pomocy, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
 - iii) usługi w ośrodkach wsparcia, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, o ile liczba miejsc całodobowego pobytu w tych ośrodkach jest nie większa niż 30;
 - iv) usługi w domu pomocy społecznej o liczbie miejsc nie większej niż 30;
 - v) usługi asystenckie, świadczone przez asystentów na rzecz osób z niepełnosprawnościami, umożliwiające stałe lub okresowe wsparcie tych osób w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, niezbędnych do ich aktywnego funkcjonowania społecznego, zawodowego lub edukacyjnego;
 - vi) usługi wspierania rodziny zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym:
 - praca z rodziną, w tym w szczególności asystentura rodzinna, konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, terapia i mediacja; usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne, pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego; organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”;
 - pomoc w opiece i wychowaniu dziecka poprzez usługi placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej oraz w formie pracy podwórkowej;
 - pomoc rodzinie w opiece i wychowaniu poprzez wsparcie rodzin wspierających;
 - vii) rodzinna piecza zastępcza oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego do 8 dzieci⁴, a także placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego do 14 osób, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
 - viii) usługi w postaci mieszkań chronionych, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
 - ix) usługi w postaci mieszkań wspomaganych, o ile liczba miejsc w mieszkaniu jest nie większa niż 7.

Wielokrotne wykluczenie społeczne – wykluczenie z powodu więcej niż jednej z przesłanek kwalifikujących do kategorii osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

⁴ W razie konieczności umieszczenia w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego rodzeństwa, za zgodą dyrektora tej placówki oraz po uzyskaniu zezwolenia wojewody, dopuszczalne jest umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci (maksymalnie 10).

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)

Spis treści

I. Podstawowe informacje	9
I.1. Czym są Zasady?	9
I.2. Termin i miejsce złożenia wniosku	10
I.3. Podmioty uprawnione do ubiegania się o grant	10
I.4. Przedmiot naboru	10
I.5. Alokacja i forma finansowania	13
I.6. Udzielanie informacji	14
II. Wymagania projektowe	14
II.1. Wymagania odnośnie grupy docelowej	14
II.2. Wymagania czasowe	19
II.3. Wymagania finansowe	19
II.3.1 Informacje ogólne	19
II.3.2 Podstawowe zasady konstruowania budżetu projektu	19
II.3.3 Weryfikacja wydatków rozliczanych uproszczoną metodą	22
II.3.4 Koszty racjonalnych usprawnień	23
II.4. Wymagania dotyczące wskaźników rezultatu i produktu	25
II.4.1 Wskaźniki rezultatu i produktu	25
II.4.2 Rozliczanie projektu i kwota uproszczona.	29
III. Wniosek o powierzenie grantu	30
III.1. Przygotowanie wniosku o powierzenie grantu	30
III.2. Wycofanie wniosku o powierzenie grantu	31
IV. Procedura oceny i wyboru projektu i warunki udzielania wsparcia	31
IV.1. Weryfikacja wstępna wniosku	31
IV.2. Proces decyzyjny – proces oceny i wyboru Grantobiorcy	32
IV.3. Informacja o projektach wybranych do dofinansowania	34
IV.4. Udostępnienie dokumentów związanych z oceną wniosku o powierzenie grantu	34
IV.5. Procedura odwoławcza	35
V. Umowa o powierzenie grantu	35
V.1. Informacje ogólne	35
V.2. Dokumenty wymagane do podpisania Umowy o powierzenie grantu	36
VI. Podstawa prawna i dokumenty programowe	37

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)

I. Podstawowe informacje

Wnioski o powierzenie grantu są składane w odpowiedzi na nabór wniosków ogłoszony przez „Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ”, pełniącego funkcję Beneficjenta projektu grantowego pt. „Wdrażanie Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność Lokalnej Grupy Działania "Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ"”, nr projektu: RPKP.11.01.00-04-0015/17 (RPO WK-P 2014-2020, Oś Priorytetowa 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR)

Projekty objęte grantem, wybrane do dofinansowania, będą realizowane w ramach środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

I.1. Czym są Zasady?

Informacje zawarte w Zasadach udzielania wsparcia zawierają wytyczne, którymi wnioskodawca musi się kierować na etapie tworzenia i składania wniosku o powierzenie grantu. W związku z powyższym, LGD będzie wymagała od wnioskodawców stosowania zapisów określonych w niniejszych Zasadach.

UWAGA! LGD zastrzega sobie prawo do zmiany zapisów Zasad w przypadku zmiany przepisów prawa lub zmiany wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, co będzie powodowało konieczność zmian lub uszczegółowienia zapisów Zasad. Informacja o ewentualnych zmianach wraz z uzasadnieniem i wskazaniem daty, od której będą one obowiązywać zostanie przesłana wnioskodawcy oraz zamieszczona na stronie internetowej LGD – www.elgd.pl

W przypadku zidentyfikowania okoliczności uniemożliwiających prawidłową i efektywną realizację procesu wyboru projektu w ramach Rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność LGD może podjąć decyzję o anulowaniu Ogłoszenia o naborze wniosków w następujących przypadkach:

1. zaistnienia sytuacji nadzwyczajnej, której nie dało się przewidzieć do chwili ogłoszenia naboru wniosków, a której wystąpienie czyni niemożliwym lub rażąco utrudnia kontynuowanie procedury oceny i wyboru projektów lub stanowi zagrożenie dla interesu publicznego;
2. ogłoszenia aktów prawnych lub wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w istotny sposób sprzecznych z postanowieniami niniejszych Zasad

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)

I.2. Termin i miejsce złożenia wniosku

Wniosek o powierzenie grantu należy złożyć w terminie **od 13 grudnia 2021 r. do 20 grudnia 2021 r.**

Miejsce złożenia wniosku:

Biuro „Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ”, 87-500 Rypin, ul. Koszarowa 3/5A, w godzinach pracy biura, tj. od poniedziałku do piątku w godz. 7.00 - 15.00

Czas trwania procesu wyboru wniosku o powierzenie grantu trwa łącznie do 60 dni liczonych od ostatniego dnia terminu naboru wniosków do zakończenia procesu oceny i wyboru wniosków.

Złożenia wniosku dokonuje się osobiście (przez pełnomocnika lub osobę uprawnioną do reprezentacji) bądź pocztą tradycyjną – za potwierdzeniem odbioru (w każdym przypadku decyduje data wpływu dokumentacji do biura LGD).

I.3. Podmioty uprawnione do ubiegania się o grant

O grant mogą się ubiegać wszystkie podmioty⁵ z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

***UWAGA!** W związku z faktem, że konstrukcja wniosku o powierzenie grantu w polu „Typ wnioskodawcy” umożliwia wybór wyłącznie spośród kategorii: osoby prawne, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz osoby fizyczne prowadzące działalność oświatową na podstawie odrębnych przepisów, to wszystkie podmioty, które posiadają osobność prawną, a nie należą do żadnej z ww. kategorii (np. stowarzyszenia zwykle) powinny zaznaczyć „osoby prawne” i dodatkowo złożyć do LGD oświadczenie, iż jest podmiotem uprawnionym do złożenia wniosku, niemniej jednak w związku z technicznymi możliwościami formularza nie mógł zaznaczyć właściwej opcji.*

Nie dopuszcza się składania wniosków w partnerstwie.

I.4. Przedmiot naboru

Przedmiotem naboru są projekty określone dla Projektu grantowego pt. „Wdrażanie Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność Lokalnej Grupy Działania "Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ"", nr projektu: RPKP.11.01.00-04-0015/17 (RPO WK-P 2014-2020, Oś Priorytetowa 11 Rozwój

⁵ Podmioty posiadające osobowość prawną

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f) lokalny kierowany przez społeczność, Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR i przyczyniające się do realizacji celu projektu grantowego określonego jako: poprawa aktywności społeczno-zawodowej mieszkańców na terenie objętym LSR Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ oraz do realizacji celu szczegółowego PI RPO: Wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju.

W RAMACH NINIEJSZEGO NABORU WSPARCIEM OBJĘTE MOGĄ ZOSTAĆ NASTĘPUJĄCE PROJEKTY OBJĘTE GRANTEM:

Działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w zakresie wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym takich jak

- 1. kluby młodzieżowe (w tym z programem rówieśniczym obejmujące m.in.: rówieśnicze doradztwo, edukacje, liderowanie, coaching rówieśniczy) – typ 1c)**
- 2. inne z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym – typ 1f)**

Szczegółowe warunki realizacji usług opiekuńczych w ramach typu 1 lit. c):

Klub młodzieżowy - jest to miejsce, w którym młodzież do 18 roku życia (lub do zakończenia realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki), może korzystać z wieloaspektowego wsparcia: edukacyjnego, integracyjnego, profilaktycznego i artystyczno-kulturalnego.

Klub w swojej realizacji zakłada realizację celów, takich jak:

1. wsparcie procesu edukacyjnego przez pomoc w nauce i przezwyciężanie trudności szkolnych;
2. pomoc w odkryciu potencjału i predyspozycji zawodowych;
3. wzmocnienie procesu integracji ze społeczeństwem;
4. kształtowanie umiejętności w zakresie pełnienia ról społecznych, rozwój zdolności interpersonalnych i postaw prospołecznych;
5. wzmocnienie poczucia własnej wartości i dostarczenie pozytywnych wzorców zachowań;
6. zapewnienie bezpiecznych form spędzanie czasu wolnego, rozwój talentów i zainteresowań.

W ramach klubu może być realizowany program rówieśniczy. Program polega na organizowaniu liderów/doradców, którzy pomagają rówieśnikom w różnych sferach ich funkcjonowania, m.in:

1. Edukacyjnej - (pomoc w nauce) – uczniowie klas starszych pomagają młodszym kolegom w zrozumieniu materiału szkolnego;
2. Działania o charakterze socjoterapeutycznym – (pomoc w zajęciach o charakterze socjoterapeutycznym)- promowaniu pozytywnych wzorców zachowań, wspieranie kolegów w pokonywaniu trudności w relacjach z innymi;

- Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)*
3. Profilaktycznej (pomoc w akcjach profilaktycznych) – promowaniu zdrowego stylu życia, przeciwdziałanie uzależnieniom podczas akcji profilaktycznych;
 4. Mediacyjnej (pomoc w mediacjach) – rozwiązywaniu konfliktów rówieśniczych, w sytuacjach problemowych.

W minimalnych standardach pracy Klubu Młodzieżowego, stanowiących załącznik do Ogłoszenia o naborze wniosków Instytucja Zarządzająca RPO wskazała, iż w ramach podejmowanych działań klubu rekomendowana jest realizacja co najmniej dwóch z ośmiu kompetencji kluczowych spośród:

- a) kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- b) kompetencje w zakresie wielojęzyczności;
- c) kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
- d) kompetencje cyfrowe;
- e) kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- f) kompetencje obywatelskie;
- g) kompetencje w zakresie przedsiębiorczości;
- h) kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

UWAGA! Wsparcie powinno być kompleksowe, zawierające obowiązkowo diagnozę potrzeb uczestników, fakultatywnie wybór zajęć, częstotliwość i intensywność zajęć dostosowaną do potrzeb uczestników.

Nie jest możliwa realizacja pojedynczych form wsparcia rozwijających tylko jeden obszar np. tylko zajęcia sportowe, tylko rajdy/wyjazdy/biwaki. Zajęcia sportowe, rajdy rowerowe, spływy kajakowe, survival itp. mogą być jednym z elementów wsparcia realizowanych w ramach prowadzenia klubu młodzieżowego, nie mogą być jedynym działaniem w projekcie.

Szczegółowe warunki realizacji działań w ramach typu 1 lit. f):

Działania mogą obejmować następujące inne instrumenty aktywnej integracji o charakterze środowiskowym:

1. organizację i finansowanie usług wspierających osoby niepełnosprawne, w tym kosztów zatrudnienia tłumacza osoby głuchoniemej, przewodnika osoby niewidomej, asystenta osoby niepełnosprawnej,
2. organizację i finansowanie usług wsparcia i aktywizacji rodzin marginalizowanych, w tym kosztów zatrudnienia asystenta rodziny i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej), konsultantów rodzinnych, mediatorów, itp.,
3. organizację i finansowanie metod pracy w środowisku rodzinnym.

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)

UWAGA! W ramach niniejszego naboru, co do zasady wszystkie działania w ramach projektu należy realizować na obszarze LSR, tj. terenie powiatu rypińskiego, tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach (np. gdy dana forma wsparcia nie jest dostępna w danym obszarze), możliwa jest realizacja poza obszarem LSR, jednak na terenie województwa kujawsko - pomorskiego.

Niemniej jednak taka sytuacja wymaga szczegółowego uzasadnienia we wniosku o dofinansowanie projektu.

W ramach przedmiotowego konkursu nie można zaplanować realizacji zadań poza województwem kujawsko-pomorskim.

UWAGA! Obowiązkiem wnioskodawcy jest opisanie we wniosku o powierzenie grantu zgodności projektu z LSR oraz typami projektów ujętymi w SZOOP dla RPO WK-P (Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020). Wnioskodawca wypełniając wniosek powinien kierować się zapisami ujętymi we wzorze wniosku o powierzenie grantu oraz zapisami niniejszych zasad.

I.5. Alokacja i forma finansowania

Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w naborze	100 000,00 zł
Maksymalny poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych projektu objętego grantem	95%
Minimalny poziom wymaganego wkładu własnego	5%
Maksymalna wartość dofinansowania projektu objętego grantem	50 000,00 zł
Maksymalna wartość projektu (dotacja i wkład własny) w przeliczeniu na jednego uczestnika (osobę zagrożoną ubóstwem lub wykluczeniem społecznym)	7 851,79 zł
Zakup środków trwałych i cross-financing	W niniejszym naborze nie dopuszcza się możliwości finansowania wydatków w ramach cross-finansingu oraz możliwości finansowania wydatków na zakup środków trwałych.

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)

Środki na realizację projektu są wypłacane jako płatność ze środków europejskich przekazywana przez LGD na podstawie zlecenia płatności. Dofinansowanie w formie grantu jest przekazywane na wyodrębniony rachunek bankowy specjalnie utworzony dla danego projektu objętego grantem i wskazany w Umowie o powierzenie grantu. Płatności w ramach projektu powinny być regulowane wyłącznie za pośrednictwem tego rachunku. Pierwsza transza środków na realizację projektów jest wypłacana w wysokości i terminie określonym w harmonogramie płatności. Decyzję w tym zakresie podejmuje LGD. Pierwsza transza dofinansowania wypłacana jest Grantobiorcy po złożeniu pierwszego wniosku o rozliczenie grantu, pod warunkiem ustanowienia i wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o powierzenie grantu. Przekazanie kolejnej transzy nastąpi zgodnie z zapisami Umowy o powierzenie grantu

I.6. Udzielanie informacji

Informacji dotyczących naboru udzielają wyłącznie pracownicy biura „Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ” czynnego poniedziałek - piątek w godzinach od 7.00-15.00

Z pytaniami można się zgłaszać osobiście w biurze LGD lub telefonicznie pod numerami 505 759 320, 572 352 797, w godzinach pracy Biura LGD.

W terminie składania wniosków zapewnione zostanie **wsparcie doradcze** w zakresie przygotowania wniosku o powierzenie grantu w formie bezpośredniej wizyty w biurze LGD - Zasady udzielania doradztwa stanowią załącznik do Ogłoszenia.

II. Wymagania projektowe

II.1. Wymagania odnośnie grupy docelowej

Grupą docelową, w ramach ogłaszanego naboru mogą być osoby spełniające poniższe kryteria:

- 1) osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,
- 2) otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym).

Odbiorcami wsparcia w formie klubu młodzieżowego są dzieci i młodzież zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w wieku szkolnym, tj. od 6/7 lat do 18⁶ roku życia (lub do

⁶ Jeśli planowane jest objęcie wsparciem w ramach klubu młodzieżowego osób pełnoletnich to należy wykazać je jako otoczenie, o ile ich udział w projekcie jest niezbędny dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f) zakończenia realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki) z zastrzeżeniem, iż osoby niepełnoletnie przyjmowane będą za zgodą rodzica lub opiekuna prawnego. Możliwym jest objęcie wsparciem także otoczenia ww. osób.

W ramach projektu odbiorcami wsparcia muszą być osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Nie przewiduje się możliwości realizacji wsparcia wyłącznie dla otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym może uzyskać wsparcia w projekcie wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które są uczestnikami projektu. Uczestnik projektu należący do grupy otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym musi być otoczeniem uczestników danego projektu.

Obie grupy muszą pochodzić z terenu objętego LSR (osoby zamieszkujące w rozumieniu Kodeksu Cywilnego), tj. terenu powiatu rypińskiego (gminy: Brzuze, Rypin, miasto Rypin, Rogowo, Skrwilno, Wąpielsk).

Na etapie realizacji projektu grantobiorca będzie zobowiązany do zweryfikowania miejsca zamieszkania uczestników projektu pod kątem kwalifikowalności.

Uczestnikami projektu są osoby fizyczne bezpośrednio korzystające z interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (wsparcie możliwe jest tylko na rzecz wskazanej bezpośrednio w projekcie grupy docelowej). Jako uczestników wykazuje się wyłącznie te osoby, które można zidentyfikować i uzyskać od nich dane niezbędne do określenia wskaźników oraz dla których planowane jest poniesienie określonego wydatku. Bezpośrednie wsparcie uczestnika to wsparcie, na które zostały przeznaczone określone środki, świadczone na rzecz konkretnej osoby prowadzące do uzyskania korzyści przez uczestnika.

Warunkiem kwalifikowalności uczestnika projektu jest:

1. spełnienie przez niego kryteriów kwalifikowalności uprawniających do udziału w projekcie, co jest potwierdzone właściwym dokumentem, tj. zaświadczeniem lub oświadczeniem, w zależności od kryterium uprawniającego daną osobę fizyczną do udziału w projekcie. W poniższej tabeli wskazany został opis grup docelowych projektu wraz ze opisem rekomendowanego sposobu weryfikacji przynależności do danej grupy i podgrupy. Przy czym obowiązkiem grantobiorcy jest upewnienie się, że dany uczestnik projektu spełnia kryteria kwalifikowalności do projektu poprzez uzyskanie odpowiedniego zaświadczenia/orzeczenia/opinii/innego dokumentu, który potwierdza przynależność do danej grupy/podgrupy lub uzyskanie oświadczenia uczestnika o przynależności do danej

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f) grupy/podgrupy w sytuacji, gdy uzyskanie zaświadczenia/orzeczenia/opinii/innego dokumentu nie jest możliwe. Za poprawne zakwalifikowanie uczestnika do projektu odpowiada grantobiorca. Zakwalifikowanie do projektu osób, które nie spełniają kryteriów kwalifikowalności może wiązać się z uznaniem całego lub części dofinansowania za niekwalifikowalne i może podlegać obowiązkowi zwrotu przekazanego dofinansowania do LGD „Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ”.

GRUPY GŁÓWNE	PODGRUPY	Sposób weryfikacji przynależności do grupy
<i>Osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym</i>	osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	oświadczenie uczestnika (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą) lub zaświadczenie z ośrodka pomocy społecznej, przy czym nie ma obowiązku wskazywania, która przesłanka określona w ww. ustawie została spełniona;
	osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym	oświadczenie uczestnika (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą) lub zaświadczenie z właściwej instytucji, przy czym nie ma obowiązku wskazywania, która przesłanka określona w ww. ustawie została spełniona;
	osoby przebywające w pieczy zastępczej, w tym również osoby przebywające w pieczy zastępczej na warunkach określonych w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej lub opuszczające pieczę zastępczą, rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	oświadczenie uczestnika lub jego opiekuna prawnego w przypadku osób niepełnoletnich np. rodzica zastępczego (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą) lub zaświadczenie z właściwej instytucji lub zaświadczenie od kuratora;
	osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich	oświadczenie uczestnika (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą) lub zaświadczenie od kuratora lub zaświadczenie z zakładu poprawczego lub innej instytucji czy organizacji społecznej zajmującej się pracą z nieletnimi o charakterze wychowawczym, terapeutycznym lub szkoleniowym lub inny dokument potwierdzający zastosowanie środków zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości;
	osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198 z późn. zm.)	oświadczenie uczestnika (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą) lub zaświadczenie z ośrodka wychowawczego/ młodzieżowego/ socjoterapii;

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)

	osoby z niepełnosprawnością, tj. osoby z niepełnosprawnością w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 lub uczniowie/dzieci z niepełnosprawnościami w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020;	odpowiednie orzeczenie lub inny dokument poświadczający stan zdrowia;
	członkowie gospodarstw domowych sprawujący opiekę nad osobą z niepełnosprawnością, o ile co najmniej jeden z nich nie pracuje ze względu na konieczność sprawowania opieki nad osobą z niepełnosprawnością	oświadczenie uczestnika (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą) lub inny dokument potwierdzający ww. sytuację;
	osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu	oświadczenie uczestnika lub jego opiekuna, jeśli niemożliwe jest uzyskanie oświadczenia uczestnika (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą) lub zaświadczenie od lekarza lub odpowiednie orzeczenie lub inny dokument poświadczający stan zdrowia;
	osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań w rozumieniu Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020	oświadczenie uczestnika (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą) lub zaświadczenie od właściwej instytucji lub inny dokument potwierdzający ww. sytuację;
	osoby odbywające kary pozbawienia wolności w formie dozoru elektronicznego	oświadczenie uczestnika (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą) lub zaświadczenie od właściwej instytucji lub inny dokument potwierdzający ww. sytuację;
	osoby korzystające z PO PŻ	oświadczenie uczestnika (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą) lub inny dokument potwierdzający korzystanie z PO PŻ.
<i>Otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym</i>	osoby spokrewnione lub niespokrewnione z osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, a także inne osoby z najbliższego środowiska osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Za otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym można uznać wszystkie osoby, których udział w projekcie jest niezbędny dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym mogą należeć m.in. osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą lub	oświadczenie uczestnika wraz ze wskazaniem przesłanki potwierdzającej przynależność do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą).

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)

kandydaci do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka i dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

2. uzyskanie danych o osobie fizycznej, tj.: płeć, status na rynku pracy, wiek, wykształcenie itp., potrzebnych do monitorowania wskaźników kluczowych oraz przeprowadzenia ewaluacji, a także zobowiązanie osoby fizycznej do przekazania informacji na temat sytuacji po opuszczeniu projektu.

Kwalifikowalność uczestnika projektu potwierdzana jest przez grantobiorcę bezpośrednio przed udzieleniem mu pierwszej formy wsparcia w ramach projektu, przy czym jeżeli charakter wsparcia uzasadnia prowadzenie rekrutacji na wcześniejszym etapie realizacji projektu – kwalifikowalność uczestnika projektu potwierdzana może być na etapie rekrutacji do projektu.

Maksymalna wartość projektu (**dotacja i wkład własny**) w przeliczeniu na jednego uczestnika projektu – osobę zagrożoną ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w ramach danego projektu nie może przekroczyć **7 581,79 zł**⁷.

UWAGA! *Niezależnie od wartości projektu w przeliczeniu na jednego uczestnika (osoby zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym), która nie może przekroczyć w/w limitu, w trakcie oceny wniosku o powierzenie grantu badana będzie kwalifikowalność, zasadność i racjonalność poszczególnych wydatków przewidzianych w budżecie projektu.*

UWAGA! *We wniosku o powierzenie grantu należy opisać sposób rekrutacji uczestników do projektu wraz ze wskazaniem kryteriów rekrutacji i dokumentów potwierdzających kwalifikowalność uczestników do projektu, które będzie stosował grantobiorca na etapie wdrażania projektu.*

Koszt wsparcia uznaje się za niekwalifikowalny w sytuacji, gdy:

⁷ W przypadku projektów, w których wartość w przeliczeniu na jednego uczestnika zostanie przekroczona, Rada w wyniku ustalania kwoty wsparcia będzie obniżała całkowitą wartość projektu.

- Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)*
1. przeprowadzono w sposób niewłaściwy nabór uczestników, w tym zakwalifikowano do projektu osoby, które nie spełniają kryteriów kwalifikowalności lub kwalifikowalność nie została prawidłowo potwierdzona.

II.2. Wymagania czasowe

Realizacja projektu może rozpocząć się dopiero po podpisaniu umowy o powierzenie grantu. Zakłada się, że umowy o powierzenie grantu zostaną podpisane nie później niż do 31.03.2022. Rekomenduje się, aby okres realizacji projektu nie był dłuższy niż 12 miesięcy, a data końcowa realizacji projektu nie późniejsza niż 31.03.2023 r.

Określając okres realizacji projektu należy wliczyć okres niezbędny na dokonanie pomiaru założonych w ramach projektu wskaźników zgodnie ze wskazaniem rozdziału Wskaźniki produktu i rezultatu niniejszych Zasad.

II.3. Wymagania finansowe

II.3.1 Informacje ogólne

Projekty są rozliczane uproszczoną metodą rozliczania wydatków, tzw. „kwota uproszczona” – należy przez to rozumieć kwotę uzgodnioną za wykonanie całego projektu objętego grantem na etapie zatwierdzenia przez LGD wniosku o dofinansowanie, do kwoty uproszczonej należy stosować zapisy Wytycznych w zakresie kwalifikowalności dot. kwot ryczałtowych, z uwzględnieniem przy rozliczaniu reguły proporcjonalności.

Grantobiorca projektu objętego grantem nie może być podmiotem wykluczonym z możliwości otrzymania dofinansowania.

Wnioskodawca sporządza budżet projektu we wniosku o powierzenie grantu zgodnie z wymogami wynikającymi z *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków* a także opierając się na katalogu stawek maksymalnych stanowiących załącznik do ogłoszenia o naborze.

II.3.2 Podstawowe zasady konstruowania budżetu projektu

1. Budżet szczegółowy projektu należy przygotować w taki sposób, aby wszystkie działania w projekcie ujęte były w ramach jednego zadania merytorycznego. Rekrutacja jest zadaniem w projekcie, lecz nie zadaniem merytorycznym i jest rozliczana w ramach kosztów administracyjnych projektu.
2. W ramach niniejszego naboru danemu grantobiorcy przyznana zostanie jedna kwota uproszczona w ramach realizacji wszystkich zadań w projekcie objętym grantem. W związku z powyższym Wnioskodawca zobligowany jest do wskazania w ramach budżetu

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f) szczegółowego jednego zadania merytorycznego, wskazania wydatków w ramach poszczególnych działań oraz wskazania kosztów administracyjnych (jeśli dotyczy).

3. Wnioskodawca przedstawia w budżecie planowane koszty projektu w podziale na:

Koszty personelu – np. trener, terapeuta, szkoleniowiec, opiekun, prelegent;

Koszty specyficzne – pozostałe koszty ściśle związane z realizowanymi zadaniami w projekcie objętym grantem. W projektach objętych grantem można rozliczyć koszty administracyjne, związane z obsługą projektu objętego grantem i jego zarządzaniem przez grantobiorcę, **do wysokości 20% grantu.**

4. Wszystkie koszty wskazywane w zadaniu merytorycznym oraz koszty administracyjne projektu stanowią koszty bezpośrednie. Nie należy wykazywać kosztów należących do kategorii kosztów administracyjnych w pozostałych kategoriach kosztów w ramach projektu objętego grantem. **Zamknięty katalog kosztów administracyjnych obejmuje:**

- 1) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,
- 2) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),
- 3) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,
- 4) koszty obsługi księgowej (koszty wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym koszty zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuru rachunkowemu),
- 5) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,
- 6) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku bankowym lub odrębnego rachunku bankowego,
- 7) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),
- 8) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,
- 9) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,
- 10) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,
- 11) koszty usług powielania dokumentów związanych z obsługą administracyjną projektu,
- 12) koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych związanych z obsługą administracyjną projektu,

- Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)*
- 13) koszty ubezpieczeń majątkowych,
 - 14) koszty ochrony,
 - 15) koszty sprzątania pomieszczeń związanych z obsługą administracyjną projektu, w tym środki do utrzymania ich czystości oraz dezynsekcję, dezynfekcję, deratyzację tych pomieszczeń,
 - 16) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy.
5. Budżet projektu powinien być sporządzany w oparciu o jedną z podstawowych zasad kwalifikowalności, tj. racjonalności i efektywności wydatków. Efektywność dotyczy uzyskiwania jak najlepszych efektów przy danym poziomie nakładów. Racjonalność odnosi się do zapewnienia zgodności ze stawkami rynkowymi nie tylko pojedynczych wydatków wykazanych w szczegółowym budżecie projektu, ale również do łącznej wartości usług realizowanych w ramach projektu. W związku z w/w zasadami kwalifikowalności Wnioskodawca sporządza budżet w oparciu o Katalog maksymalnych stawek, stanowiący załącznik nr 6 do ogłoszenia o naborze.
6. Wszystkie kwoty w szczegółowym budżecie powinny być wykazane w złotych (do dwóch miejsc po przecinku). W zależności od tego, czy VAT jest wydatkiem kwalifikowalnym, należy podać je z uwzględnieniem podatku VAT lub bez.
7. W polu „Nazwa pozycji budżetowej” należy nazwać pojedynczy wydatek, tzn. należy wskazać adekwatną do ponoszonego kosztu nazwę pozycji budżetowej (np. wynagrodzenie trenera/instruktora). Ponadto Wnioskodawca zobligowany jest szczegółowo rozpisać wydatki na poszczególne kategorie (np. wynagrodzenia poszczególnych członków personelu, wyżywienie, koszty przejazdów, materiały na zajęcia itd.)
8. W polu „Pomoc publiczna/pomoc de minimis” należy wpisać „TAK” przy danym wydatku tylko wówczas, gdy dany koszt w ramach pozycji budżetowej stanowi pomoc publiczną/de minimis w rozumieniu właściwych przepisów prawnych. W przypadku wydatków nieobjętych pomocą publiczną/de minimis należy zaznaczyć odpowiedź „NIE”. W ramach przedmiotowych naborów LGD nie przewidział wystąpienia w ramach projektów pomocy publicznej/de minimis, co nie zwalnia Wnioskodawców od przeanalizowania każdego wydatku pod kątem wystąpienia pomocy publicznej/de minimis. Wnioskodawca jest zobligowany wstawić w polu „Pomoc publiczna/pomoc de minimis” odpowiedź „TAK” lub „NIE”.
9. W polu „Wkład niepieniężny” wpisać sumę dla pozycji budżetowych, w których Wnioskodawca wnosi do projektu wkład własny w postaci niepieniężnej (rzeczowej/osobowej), np. zaangażowanie wolontariusza/ki, udostępnienie sal lekcyjnych na potrzeby realizacji kursu. Wnoszony wkład niepieniężny musi spełniać warunki określone w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności;
10. W polu „Jednostka miary” należy wskazać jednostkę, która będzie stosowana do wyceny kosztu danej pozycji budżetowej (np. dla pozycji budżetowej „Wynagrodzenie trenera” może to być „etat”, „miesiąc” czy „godzina”, w zależności od charakteru zaangażowania nauczyciela w projekcie).
11. W polu „Liczba” określić należy proponowaną liczbę jednostek kosztu ponoszonych w ramach danego roku budżetowego.

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)

12. W polu „Cena jednostkowa” należy wskazać proponowaną cenę jednostkową danego kosztu w ramach danego roku budżetowego.

13. Pola „Razem” oraz „Łącznie” uzupełniają się automatycznie.

14. W Polu „Dofinansowanie” należy wskazać wartość dofinansowania przyporządkowaną dla danej pozycji budżetowej. Wartość i poziom dofinansowania określony limitami jest weryfikowany w odniesieniu do budżetu projektu jako całości, nie zaś w odniesieniu do pojedynczej pozycji budżetu szczegółowego.

15. W Polu „Wkład własny” należy wskazać wartość wkładu własnego pieniężnego. Wartość i poziom wkładu własnego określony limitami jest weryfikowany w odniesieniu do budżetu projektu jako całości, nie zaś w odniesieniu do pojedynczej pozycji budżetu szczegółowego.

16. W niniejszym naborze **nie dopuszcza się możliwości finansowania wydatków w ramach cross-finansingu oraz możliwości finansowania wydatków na zakup środków trwałych**. Spełnienie tej przesłanki będzie weryfikowane na podstawie kryterium nr 8 (dokument „Kryteria wyboru i oceny projektów objętych grantem (EFS)”, stanowiący zał. nr 2 do ogłoszenia o naborze).

17. Pole „Uzasadnienie kosztów specyficznych” należy wypełnić dla danego zadania merytorycznego. Należy uzasadnić konieczność sfinansowania poszczególnego wydatku dla realizacji danego działania merytorycznego w ramach projektu:

- 1) jeśli planowane są koszty o charakterze niestandardowym (np. koszt specjalistycznego certyfikatu potwierdzającego kwalifikacje uczestników/czek) lub specjalnym (np. koszt dojazdu na zajęcia finansowany jedynie dla specyficznej części grupy docelowej projektu – np. osób bezrobotnych), należy uzasadnić ich racjonalność i/lub zasadność;
- 2) jeśli planowane są koszty, które wskazano w budżecie za pomocą jednostki miary zestaw/komplet, należy wskazać jakie elementy składają się na zestaw/komplet, aby umożliwić ocenę racjonalności i zasadności wydatku; (np. koszt wyjazdu studyjnego – w uzasadnieniu należy wskazać koszty składowe wyjazdu wraz z ich kalkulacją, np. transport, wyżywienie, nocleg; szkolenie – należy wyszczególnić składowe np. materiały szkoleniowe, wynajem sali szkoleniowej, catering itd.)
- 3) jeśli jakiegokolwiek wydatki wskazane w budżecie czy też w uszczegółowieniu do wydatków określonych jako komplet/zestaw nie wynikają wprost z katalogu stawek maksymalnych należy wskazać źródło przyjętej wysokości kosztu (np. odnośniki do stron internetowych, załączenie ofert cenowych itp.)

II.3.3 Weryfikacja wydatków rozliczanych uproszczoną metodą

1. Szczegółowe warunki rozliczania kosztów w ramach danego projektu na podstawie uproszczonych metod określa umowa o powierzenie grantu
2. Wydatki rozliczane uproszczoną metodą są traktowane jako wydatki poniesione. Nie ma obowiązku gromadzenia ani opisywania dokumentów księgowych w ramach projektu na potwierdzenie poniesienia wydatków, które zostały wykazane jako wydatki

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f) objęte uproszczoną metodą. Niemniej grantobiorca będzie zobowiązany w umowie o powierzenie grantu do przedstawienia dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie rezultatów, wykonanie produktów lub zrealizowanie działań zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o powierzenie grantu.

3. Weryfikacja wydatków zadeklarowanych według uproszczonych metod dokonywana jest w oparciu o faktyczny postęp realizacji projektu i osiągnięte wskaźniki, przy czym w przypadku kwot ryczałtowych (kwoty uproszczonej) – weryfikacja wydatków polega na sprawdzeniu, czy działania zadeklarowane przez beneficjenta zostały zrealizowane, a określone w umowie o dofinansowanie wskaźniki produktu lub rezultatu osiągnięte. Rozliczenie, co do zasady, jest uzależnione od zrealizowania danego działania, ale może być również dokonywane w etapach w zależności od specyfiki projektu.
4. Grantobiorca rozlicza wydatki w ramach projektu objętego grantem w oparciu o kwotę uproszczoną, zgodnie z wnioskiem o powierzenie grantu oraz Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków.
5. W przypadku nieosiągnięcia wskaźników uznaje się, iż grantobiorca nie zrealizował projektu objętego grantem prawidłowo oraz nie rozliczył przyznanej kwoty.
6. W przypadku niezrealizowania wskaźników lub niespełnienia kryterium wyboru operacji, LGD może uznać całość lub odpowiednią część rozliczonej kwoty uproszczonej w ramach projektu objętego grantem za niekwalifikowaną; W przypadku niezrealizowania wskaźników Grantobiorca może również sam zwrócić się do LGD z wnioskiem o proporcjonalne rozliczenie kwoty uproszczonej do poziomu osiągniętych wskaźników.
7. Wydatki muszą zostać dokonane w sposób racjonalny i efektywny z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz w sposób oszczędny, tzn. w oparciu o zasadę dążenia do uzyskania założonych efektów przy jak najniższej kwocie wydatku. Ponadto, wszystkie wydatki muszą być logicznie ze sobą powiązane i wynikać z zaplanowanych działań.
8. Wszelkie zasady dotyczące kwalifikowalności, które grantobiorca obowiązkowo musi stosować, zawierają Wytyczne MR w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 21 grudnia 2020 r.

II.3.4 Koszty racjonalnych usprawnień

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020* mechanizm racjonalnych usprawnień to konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami.

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)
Koszt racjonalnych usprawnień na jednego uczestnika w projekcie nie może przekroczyć 12 tys. zł.

***UWAGA! Wnioskodawca może ubiegać się o koszty racjonalnych usprawnień dopiero w momencie rekrutowania osoby, która takich rozwiązań potrzebuje!
KOSZTÓW RACJONALNYCH USPRAWNIEŃ NIE PLANUJE SIĘ NA ETAPIE WNISKOWANIA!***

Koszty racjonalnych usprawnień są przykładowym katalogiem kosztów możliwych do poniesienia w ramach projektu obejmujących:

1. koszt specjalistycznego transportu na miejsce realizacji wsparcia;
2. koszt dostosowania architektonicznego budynków niedostępnych (np. zmiana miejsca realizacji projektu; budowa tymczasowych podjazdów; montaż platform, wind, podnośników; właściwe oznakowanie budynków poprzez wprowadzanie elementów kontrastowych i wypukłych celem właściwego oznakowania dla osób niewidomych i słabowidzących itp.);
3. koszt dostosowania infrastruktury komputerowej (np. wynajęcie lub zakup i instalacja programów powiększających, mówiących, kamer do kontaktu z osobą posługującą się językiem migowym, drukarek materiałów w alfabecie Braille'a);
4. koszt dostosowania akustycznego (wynajęcie lub zakup i montaż systemów wspomagających słyszenie, np. pętli indukcyjnych, systemów FM);
5. koszt asystenta tłumaczącego na język łątwy;
6. koszt asystenta osoby z niepełnosprawnością;
7. koszt tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika;
8. koszt przewodnika dla osoby mającej trudności w widzeniu;
9. koszt alternatywnych form przygotowania materiałów projektowych (szkoleniowych, informacyjnych, np. wersje elektroniczne dokumentów, wersje w druku powiększonym, wersje pisane alfabetem Braille'a, wersje w języku łątwym, nagranie tłumaczenia na język migowy na nośniku elektronicznym, itp.);
10. koszt zmiany procedur;
11. koszt wydłużonego czasu wsparcia (wynikającego np. z konieczności wolniejszego tłumaczenia na język migowy, wolnego mówienia, odczytywania komunikatów z ust, stosowania języka łątwego itp.);
12. koszt dostosowania posiłków, uwzględniania specyficznych potrzeb żywieniowych wynikających z niepełnosprawności.

Szczegółowe informacje dotyczące zasad dostępności architektonicznej i cyfrowej dla osób z niepełnosprawnościami w ramach funduszy unijnych, które zostały zagwarantowane w opracowanych przez Ministerstwo Rozwoju Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 zgromadzone zostały na stronie internetowej www.power.gov.pl/dostepnosc

Na ww. stronie znajdują się również dokumenty, poradniki oraz linki do stron internetowych, które służą pogłębieniu informacji na temat różnych aspektów dostępności.

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)
II.4. Wymagania dotyczące wskaźników rezultatu i produktu

II.4.1 Wskaźniki rezultatu i produktu

W ramach naboru wniosków planowane jest osiągnięcie wskaźników rezultatu i produktu zgodnych z założeniami RPO WKP na lata 2014-2020, które ujęte są w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych oraz wskaźniki produktu i rezultatu ujęte w LSR LGD „Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ” oraz projekcie grantowym LGD. Obie grupy wskaźników są wskaźnikami obligatoryjnymi, a więc muszą zostać wypełnione w formularzu wniosku o powierzenie grantu.

Wskaźniki powinny w sposób precyzyjny i mierzalny umożliwić weryfikację stopnia realizacji danego celu.

Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel projektu (w przypadku wskaźników rezultatu) lub przewidziane w nim działania (wskaźniki produktu) zostały zrealizowane, tj. kiedy można uznać, że zidentyfikowany we wniosku o powierzenie grantu problem został rozwiązany lub złagodzony, a projekt zakończył się sukcesem.

W trakcie realizacji projektu wskaźniki powinny ponadto umożliwiać mierzenie jego postępu względem celu projektu. Określając wskaźniki i ich wartości docelowe, należy mieć na uwadze ich definicje i sposób pomiaru określone w tabeli poniżej. Punktem wyjścia jest określenie wskaźników rezultatu, a następnie powiązanych z nimi wskaźników produktu.

Nazwy wskaźników, jednostki miary, definicje, sposób pomiaru oraz planowana wartość do osiągnięcia w ramach naboru prezentuje poniższa tabela:

WSKAŹNIKI PRODUKTU I REZULTATU (OBLIGATORYJNE DLA KAŻDEGO PROJEKTU)

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Definicja wskaźnika	Źródło weryfikacji
1. Wskaźniki produktu - dotyczą realizowanych działań. Produktem będzie wszystko, co zostało uzyskane w wyniku działań współfinansowanych z EFS. Są to zarówno wytworzone dobra, jak i usługi świadczone na rzecz uczestników podczas realizacji projektu. Wskaźniki produktu odnoszą się do osób lub podmiotów objętych wsparciem. Wskaźniki produktu mierzone są w momencie rozpoczęcia przez uczestnika projektu udziału w projekcie lub w momencie przystąpienia do określonej formy wsparcia w ramach projektu.			
1.1 WSKAŹNIKI PRODUKTU (specyficzne dla programu – określone w SzOOP i LSR)			
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych	osoba	Wskaźnik odnosi się do osób spełniających definicję osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zgodną z Wytocznymi w zakresie zasad	Źródło pomiaru: umowa z uczestnikiem wraz z zaświadczeniem (oświadczeniem) potwierdzającym status osoby wykluczonej np. z ośrodka pomocy społecznej.

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)

wsparciem w programie		realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.	Sposób pomiaru: w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie przez uczestnika lub w momencie przystąpienia do określonej formy wsparcia.
1.2 WSKAŹNIKI PRODUKTU – PROJEKT GRANTOWY			
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami aktywnej integracji o charakterze społecznym, edukacyjnym lub zdrowotnym	osoba	Wskaźnik odnosi się do osób spełniających definicję osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zgodną z Wytocznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.	Źródło pomiaru: listy obecności, karty doradztwa; Sposób pomiaru: w momencie rozpoczęcia przez uczestnika udziału w projekcie lub w momencie przystąpienia do określonej formy wsparcia w ramach projektu.
Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	osoba	Wskaźnik odnosi się do osób spełniających definicję osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zgodną z Wytocznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020	Źródło pomiaru: listy obecności, umowa z uczestnikiem wraz z oświadczeniem, że jest on członkiem otoczenia osoby wykluczonej biorącej udział w projekcie. Sposób pomiaru: w momencie rozpoczęcia przez uczestnika udziału w projekcie lub w momencie przystąpienia do określonej formy wsparcia w ramach projektu.
<p>2. Wskaźniki rezultatu - Wnioskodawca jest zobowiązany określić, w jaki sposób mierzona będzie realizacja celu projektu poprzez ustalenie wskaźników rezultatu. Wskaźniki rezultatu dotyczą oczekiwanych efektów wsparcia ze środków EFS. Określają efekty zrealizowanych działań w odniesieniu do osób lub podmiotów, np. w postaci zmiany sytuacji na rynku pracy. W celu ograniczenia wpływu czynników zewnętrznych na wartość wskaźnika rezultatu, powinien on być jak najbliżej powiązany z działaniami wdrażanymi w ramach odpowiedniego priorytetu inwestycyjnego. Oznacza to, że wskaźniki rezultatu obrazują efekt wsparcia udzielonego danej osobie/podmiotowi i nie obejmują efektów dotyczących grupy uczestników/podmiotów, która nie otrzymała wsparcia</p>			
2.1 WSKAŹNIKI REZULTATU (specyficzne dla programu – określone w SzOOP i LSR)			
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna	osoba	Wskaźnik obejmuje osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które objęte zostały wsparciem w zakresie aktywizacji społecznej, u których nastąpił postęp w procesie aktywizacji społecznej. Wartość tego wskaźnika nie może być niższa niż 56% osób	Źródło pomiaru: dokument potw. postęp w procesie aktywizacji społecznej np.: opinia psychologa, pedagoga, terapeuty, pracownika socjalnego o samodzielności odnosząca się do działań, zaświadczenia z różnych instytucji /zaświadczenie o podjęciu nauki; zaśw. o podjęciu/ukończeniu terapii

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)

	<p>zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w projekcie objętym grantem (min. 56% liczebności grupy docelowej obejmującej osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym).</p> <p>Oznacza liczbę uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie:</p> <p>a) dokonali postępu w procesie aktywizacji społecznej i zmniejszenia dystansu do zatrudnienia, przy czym postęp powinien być rozumiany w szczególności jako:</p> <ol style="list-style-type: none"> I. rozpoczęcie nauki, II. wzmocnienie motywacji do pracy po projekcie, III. zwiększenie pewności siebie i własnych umiejętności, IV. poprawa umiejętności rozwiązywania pojawiających się problemów, V. podjęcie wolontariatu, VI. poprawa stanu zdrowia, VII. ograniczenie nałogów, VIII. doświadczenie widocznej poprawy w funkcjonowaniu (w przypadku osób z niepełnosprawnościami), lub <p>b) podjęli dalszą aktywizację w formie, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> I. obrazuje postęp w procesie aktywizacji społecznej i zmniejsza dystans do zatrudnienia, II. nie jest tożsama z formą aktywizacji, którą uczestnik projektu otrzymywał przed projektem, III. nie jest tożsama z formą aktywizacji, którą uczestnik projektu otrzymywał w ramach projektu, chyba że nie jest ona finansowana ze środków EFS i że stanowi postęp w stosunku do sytuacji uczestnika projektu w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie 	<p><u>uzależnienia/, zaśw. o rozpoczęciu udziału w zajęciach w ramach CIS,KIS/ zaśw. o podjęciu wolontariatu.</u></p> <p>Sposób pomiaru: do 4 tygodni następujących po zakończeniu udziału uczestnika w projekcie.</p>
2.2 WSKAŹNIKI REZULTATU – PROJEKT GRANTOWY		

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)

<p>Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których nastąpił wzrost wiedzy lub umiejętności w zakresie wspierania osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym</p>	<p>osoba</p>	<p>Oznacza liczbę wspartych osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których nastąpił wzrost wiedzy lub umiejętności w zakresie wspierania osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.</p>	<p>Źródło pomiaru: dokumenty potwierdzające pozyskanie wiedzy tj.: dyplom, certyfikat, zaświadczenie, oświadczenie trenera/ doradcy.</p> <p>Sposób pomiaru: do 4 tygodni następujących po opuszczeniu uczestnika projektu objętego grantem</p>
<p>Wskaźnik efektywności społecznej</p>	<p>osoba</p>	<p>Definicja oraz szczegółowe warunki dotyczące metodologii pomiaru i sposobu weryfikacji spełnienia warunku dot. efektywności społecznej i zatrudnieniowej zawierają załączniki do Ogłoszenia o naborze załącznik - Sposób i metodologia mierzenia kryterium efektywności społecznej i zatrudnieniowej w projektach realizowanych w ramach Osi Priorytetowej IX Solidarne społeczeństwo oraz załącznik – Pomiar efektywności społecznej i zatrudnieniowej w celu tematycznym 9.</p> <p>Zgodnie z powyższymi wytycznymi minimalny poziom efektywności społecznej wynosi 34% mierzone wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które przystąpiły do projektu i skorzystały z usług aktywnej integracji o charakterze społecznym lub edukacyjnym, lub zdrowotnym. Oznacza to, iż wskaźnik efektywności społecznej na poziomie projektu obejmie min. 34% osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w projekcie (min. 34% liczebności grupy docelowej obejmującej osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym).</p>	<p>Źródło pomiaru: dokument potw. postęp w procesie aktywizacji społecznej np.: opinia psychologa, pedagoga, terapeuty, pracownika socjalnego o samodzielności odnosząca się do działań, zaświadczenia z różnych instytucji /zaświadczenie o podjęciu nauki; zaśw. o podjęciu/ukończeniu terapii uzależnienia/, zaśw. o rozpoczęciu udziału w zajęciach w ramach CIS,KIS/zaśw. o podjęciu wolontariatu.</p> <p>Sposób pomiaru: do 3 miesięcy następujących po zakończeniu udziału uczestnika w projekcie.</p>

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)

***UWAGA!** LGD będzie weryfikować spełnienie celu projektu (wyrażonego wskaźnikami produktów lub rezultatów) również na zakończenie realizacji projektu zgodnie z regułą proporcjonalności, opisaną w podrozdziale II.4.2 Zasad.*

***UWAGA!** W związku z realizacją projektów objętych grantem z wykorzystaniem uproszczonych metod rozliczania wydatków w projektach finansowanych ze środków EFS, LGD „Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ” zastrzega sobie możliwość wprowadzenia dodatkowych wskaźników produktu i rezultatu do umowy o powierzenie grantu, których zadaniem będzie weryfikacja zrealizowania działań projektowych i osiągnięcie celu projektu. Dodatkowe wskaźniki produktu i rezultatu wpisane do umowy o powierzenie grantu będą wynikać z treści i założeń zatwierdzonego wniosku o powierzenie grantu (dotyczyć będą przede wszystkim liczby godzin udzielanego wsparcia i jego odbiorców).*

II.4.2 Rozliczanie projektu i kwota uproszczona.

Grantobiorca rozlicza się z LGD na podstawie kwoty uproszczonej.

Kwotą uproszczoną jest kwota uzgodniona za wykonanie całego projektu objętego grantem na etapie zatwierdzenia przez LGD wniosku o powierzenie grantu. Do kwoty uproszczonej należy stosować zapisy **Wytycznych w zakresie kwalifikowalności dot. kwot ryczałtowych, z uwzględnieniem przy rozliczaniu reguły proporcjonalności.**

Grantobiorca jest zobowiązany do rozliczenia projektu objętego grantem na etapie końcowego wniosku o rozliczenie grantu pod względem finansowym proporcjonalnie do stopnia osiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o powierzenie grantu, co jest określane analogicznie, jako „**reguła proporcjonalności**”. Decyzję o zastosowaniu proporcjonalnego rozliczenia grantu w stosunku do osiągniętych wskaźników i kryterium wyboru operacji podejmuje LGD.

1. W przypadku niezrealizowania wskaźników lub niespełnienia kryterium wyboru operacji, LGD może uznać wszystkie lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach projektu objętego grantem za niekwalifikowalne.

2. W przypadku niezrealizowania wskaźników Grantobiorca może również sam zwrócić się do LGD z wnioskiem o proporcjonalne rozliczenie grantu do poziomu osiągniętych wskaźników. We wniosku grantobiorca powinien przedstawić przyczyny nieosiągnięcia w pełni założonych wskaźników oraz wykazać swoje starania zmierzające do osiągnięcia tych założeń lub wykazać wystąpienie tzw. siły wyższej. LGD w takiej sytuacji może podjąć decyzję o uznaniu części wydatków poniesionych przez grantobiorcę za niekwalifikowalne i żądać ich zwrotu.

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)

III. Wniosek o powierzenie grantu

III.1. Przygotowanie wniosku o powierzenie grantu

1. Wniosek o powierzenie grantu projektu należy w pierwszej kolejności wypełnić i wysłać w Generatorze Wniosków dostępnym wraz z ogłoszeniem o naborze wniosków na stronie: www.elgd.pl, następnie wersję papierową wniosku o powierzenie grantu, wydrukowaną z wygenerowanego z generatora wniosków aplikacyjnych, podpisanego przez osoby uprawnione wraz z załącznikami (jeśli dotyczy) należy złożyć w jednym egzemplarzu, w formie wydruku, w terminie naboru w biurze LGD „Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ”.
2. Wniosek w generatorze wniosków aplikacyjnych należy wypełnić w sposób kompletny tzn. wypełnić w języku polskim wszystkie pola wskazane we wniosku o powierzenie grantu. Jeśli dane pole we wniosku o powierzenie grantu nie dotyczy danego wniosku to należy wpisać: „nie dotyczy” lub „-,-”.
3. Wniosek o powierzenie grantu należy złożyć zarówno w wersji elektronicznej (poprzez generator wniosków), jak i w wersji papierowej (jeden egzemplarz). Obie wersje powinny być tożsame (o tożsamości decyduje suma kontrolna na wersji elektronicznej i papierowej).
4. W przypadku podpisania wniosku na podstawie pełnomocnictwa wymagane jest załączenie pełnomocnictwa do wniosku o powierzenie grantu. **Pełnomocnictwo stanowi załącznik do wniosku o powierzenie grantu: należy je załączyć w oryginale w jednym egzemplarzu do wersji papierowej wniosku o powierzenie grantu.**
5. W przypadku stwierdzenia błędów w funkcjonowaniu generatora, uwagi i błędy należy zgłaszać telefonicznie pod numerami: 505 759 320, 572 352 797 lub za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: dobrzyniaczy@wp.pl
6. Jeżeli zgodnie z dokumentami prawnymi określającymi funkcjonowanie wnioskodawcy (np. statut, KRS) do reprezentowania wnioskodawcy konieczny jest podpis więcej niż jednej osoby, wszystkie uprawnione osoby powinny być wskazane we wniosku. Nie oznacza to jednak, że wnioskodawca wskazuje listę potencjalnych osób, a jedynie te, które podpisują wniosek o powierzenie grantu i ich uprawnienia są wystarczające do reprezentowania wnioskodawcy.
7. Papierowy egzemplarz wniosku o powierzenie grantu powinien być wpięty jako odrębny kompletny dokument w foliowy skoroszyt z otworami umożliwiającymi wpięcie go do segregatora.

UWAGA: Wymaga się zachowania czytelności wszystkich formularzy składanych w odpowiedzi na Ogłoszenie o naborze wniosków.

UWAGA: Wniosek należy wypełnić zgodnie z wymaganiami określonymi w niniejszych zasadach, ogłoszeniu o naborze i instrukcjami, które są wskazane we wzorze wniosku o powierzenie grantu.

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)
III.2. Wycofanie wniosku o powierzenie grantu

1. Wnioskodawca składający wniosek o powierzenie grantu, może wycofać złożony wniosek na każdym etapie jego składania i oceny poprzez pisemne zawiadomienie LGD o wycofaniu wniosku.
2. Wycofanie wniosku w całości sprawia, że powstaje sytuacja, jakby podmiot ubiegający się o grant wniosku nie złożył. Natomiast wycofanie wniosku w części lub innej deklaracji (załącznika) sprawia, że podmiot ubiegający się o grant znajduje się w sytuacji sprzed złożenia tych dokumentów.
3. Wnioskodawca może wystąpić o zwrot złożonego oryginału wniosku i oryginałów załączników.
Kopię wniosku oraz potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie załączników pozostają w biurze LGD wraz z oryginałem pisemnej deklaracji o wycofaniu wniosku.
4. Zwrot dokumentów Wnioskodawcy może nastąpić bezpośrednio bądź korespondencyjnie – na prośbę wnioskodawcy.

IV. Procedura oceny i wyboru projektu i warunki udzielania wsparcia

IV.1. Weryfikacja wstępna wniosku

Weryfikacja wstępna dokonywana jest zgodnie z zasadami opisanymi w *Procedurze naboru, oceny i wyboru grantów w ramach projektów grantowych „Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ” realizowanych w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Europejski Fundusz Społeczny*

Pracownicy biura LGD dokonują weryfikacji wstępnej każdego wniosku złożonego w danym naborze w zakresie:

- 1) zgodności projektu z LSR, w tym z Programem, tj. RPO WK-P na lata 2014-2020;
- 2) wstępnej oceny spełniania kryteriów wyboru projektu;
- 3) propozycji ustalenia kwoty dofinansowania.

Pracownicy biura LGD, dokonując weryfikacji wstępnej wniosku, mogą korzystać z pomocy ekspertów zewnętrznych.

Na etapie weryfikacji wstępnej wniosku LGD⁸ ma możliwość jednorazowego wezwania wnioskodawcy do złożenia wyjaśnień/dokumentów mających niezbędne znaczenie na każdym etapie oceny i wyboru projektu przez Radę, w szczególności, gdy:

- 1) dany dokument nie został załączony do wniosku pomimo zaznaczenia w formularzu wniosku, iż wnioskodawca go załącza,

⁸ Zarząd LGD wzywa do złożenia dokumentów/wyjaśnień na etapie weryfikacji wstępnej wniosku o powierzenie grantu.

- Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)*
- 2) dany dokument nie został załączony (niezależnie od deklaracji wnioskodawcy wyrażonej we wniosku), a z formularza wniosku wynika, że jest to dokument obowiązkowy,
 - 3) informacje zawarte we wniosku o powierzenie grantu oraz załącznikach są rozbieżne,
 - 4) informacje zawarte we wniosku nie pozwalają zweryfikować kryteriów zgodności projektu z LSR i RPO WK-P na lata 2014-2020 w oparciu o kartę weryfikacji wstępnej.

Wnioskodawca zostaje wezwany do złożenia pisemnych uzupełnień lub wyjaśnień w terminie 7 dni kalendarzowych od dnia odbioru pisma w sprawie złożenia pisemnych uzupełnień lub wyjaśnień.

Niezłożenie uzupełnień lub wyjaśnień w wyznaczonym terminie skutkuje rozpatrzeniem wniosku z uwzględnieniem jego zawartości w dniu złożenia.

Wezwanie Wnioskodawcy do złożenia wyjaśnień/uzupełnień może wiązać się z koniecznością skorygowania/poprawienia wniosku o powierzenie grantu w generatorze wniosków. W przypadku konieczności skorygowania/poprawienia wniosku w generatorze wniosków, wniosek zostanie odblokowany w systemie przez LGD i ponownie udostępniony Wnioskodawcy do edycji.

W odpowiedzi na wezwanie LGD Wnioskodawca winien:

- 1) złożyć pismo przewodnie zawierające odniesienie do wskazanego w wezwaniu zakresu wymaganych uzupełnień/wyjaśnień;
- 2) skorygowany zgodnie z uwagami przedstawionymi w wezwaniu wniosek o powierzenie grantu wraz załącznikami (jeśli też wymagały poprawy);
- 3) załączyć oświadczenie o niewprowadzeniu we wniosku oraz w pozostałych dokumentach zmian innych niż wynikające z wezwania LGD, jak również zawierające informację, że złożone uzupełnienia/wyjaśnienia nie powodują zwiększenia wnioskowanej kwoty grantu.

Za dzień złożenia wyjaśnień/uzupełnienia dokumentów przyjmuje się datę ich dostarczenia/wpływu do biura LGD.

IV.2. Proces decyzyjny – proces oceny i wyboru Grantobiorcy

Proces decyzyjny polega na wykonaniu czynności przez Radę LGD według dokumentu *Procedura naboru, oceny i wyboru grantów w ramach projektów grantowych „Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ” realizowanych w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Europejski Fundusz Społeczny oraz Regulaminu Rady „Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ”*. Oba dokumenty dostępne są na stronie www.elgd.pl

Rada dokonuje wyboru projektów, spośród tych, które są zgodne z LSR.

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)
Zgodnie z art. 21 ust. 2 ustawy RLKS, za projekt zgodny z LSR uznaje się taki, który:

1. zakłada realizację celów głównych i szczegółowych LSR, przez osiągnięcie zaplanowanych w LSR wskaźników;
2. jest zgodny z RPO WK-P na lata 2014-2020;
3. jest zgodny z zakresem tematycznym projektu;
4. jest objęty wnioskiem, który został złożony w miejscu i terminie wskazanym w Ogłoszeniu o naborze wniosków.

Zgodność z LSR badana jest na podstawie kryteriów zgodności z LSR określonych sekcji 1. Kryteria zgodności z LSR oraz z RPO WK-P na lata 2014-2020 w punktach 1-26 w dokumencie **Kryteria wyboru i oceny projektów objętych grantem (EFS)**, stanowiących załącznik do Ogłoszenia o naborze wniosków.

Warunkiem uznania projektu za zgodny z LSR jest uzyskanie odpowiedzi TAK lub NIE DOTYCZY za spełnienie wszystkich ww. kryteriów zgodności z LSR.

Projekt, który nie jest zgodny z LSR nie podlega dalszej ocenie według lokalnych kryteriów wyboru i tym samym nie podlega wyborowi.

Wybór projektów do dofinansowania dokonywany jest spośród projektów uznanych za zgodne z LSR, na podstawie oceny spełnienia lokalnych kryteriów wyboru określonych w sekcji 2. **Lokalne kryteria wyboru** punktach 1-11 w dokumencie **Kryteria wyboru i oceny projektów objętych grantem (EFS)**, stanowiących załącznik do Ogłoszenia o naborze wniosków.

Aby wniosek o powierzenie grantu mógł zostać wybrany przez Radę LGD do dofinansowania musi być uznany za zgodny z LSR i musi uzyskać minimum punktowe określone dla danego typu projektu:

Rodzaj projektu	Maksymalna ilość punktów	Minimalna ilość punktów
Dla projektów: Typ 1e) aktywizacja społeczno-zawodowa (w tym szkolenia i podnoszące kompetencje i/lub dające nowe umiejętności zawodowe i społeczne)	45	20
Dla projektów: Typy: 1c) kluby młodzieżowe 1f) inne z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym 2c) inne rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej	41	19

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)

IV.3. Informacja o projektach wybranych do dofinansowania

Po zakończeniu procesu wyboru projektów (jednak w terminie nie dłuższym niż **60 dni od dnia następującego po ostatnim dniu terminu składania wniosków**) następuje sporządzenie i wysłanie pism do wszystkich Wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie projektów informujących o wynikach oceny zgodności projektu z LSR i wyniku wyboru (także negatywnego), w tym oceny w zakresie spełniania przez projekt kryteriów wyboru z podaniem liczby punktów otrzymanych przez projekt.

W przypadku pozytywnego wyniku zawierającą dodatkowo wskazanie, czy projekt mieści się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze, a jeśli ustalona kwota wsparcia jest niższa niż wnioskowana, to również uzasadnienie wysokości tej kwoty.

W sytuacji obniżenia kwoty budżetu projektu przez Radę konieczne jest, przed podpisaniem umowy o powierzenie grantu, dostosowanie⁹ przez wnioskodawcę kwoty budżetu do poziomu wynikającego z oceny przez Radę we wniosku o powierzenie grantu. Cel/e projektu oraz wskaźniki i poziom ich osiągnięcia pozostają bez zmian.

W przypadku:

1. projektów wybranych przez LGD do dofinansowania, które mieszczą się w limicie środków skan pisma może być przekazywany wyłącznie pocztą elektroniczną, o ile wnioskodawca podał adres e-mail
2. Wyniku oceny, w odniesieniu do którego przewidziana jest możliwość wniesienia odwołania pismo do wnioskodawcy zawiera dodatkowo pouczenie o możliwości wniesienia odwołania. W takiej sytuacji skan pisma jest przekazywany drogą poczty elektronicznej (o ile wnioskodawca podał adres e-mail), a oryginał pisma – listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub w inny sposób umożliwiający uzyskanie potwierdzenia odebrania pisma. W celu potwierdzenia doręczenia pisma i ustalenia terminowego wniesienia ewentualnego odwołania.

W terminie 60 dni od dnia następującego po ostatnim dniu terminu składania wniosków LGD zamieszcza na swojej stronie internetowej:

- listy projektów zgodnych z LSR
- listy projektów wybranych do dofinansowania
- protokół z posiedzenia Rady dotyczący oceny i wyboru projektów

IV.4. Udostępnienie dokumentów związanych z oceną wniosku o powierzenie grantu

⁹ Dostosowanie budżetu do kwoty ustalonej przez Radę odbywa się po złożeniu przez wnioskodawcę, w formie pisemnej **zgody** na realizację projektu, pomimo obniżonej kwoty wsparcia.

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f) Wnioskodawcy przysługuje prawo pisemnego wystąpienia do LGD o udostępnienie dokumentów związanych z oceną złożonego przez niego wniosku o powierzenie grantu, w tym kart ocen, przy zachowaniu zasady anonimowości osób dokonujących oceny. LGD zapewnia sprawne wykonanie woli Wnioskodawcy w tym zakresie.

IV.5. Procedura odwoławcza

Podmiotowi składającemu wniosek o powierzenie grantu przysługuje prawo wniesienia odwołania w **ciągu 7 dni od dnia doręczenia informacji od LGD w sprawie wyników wyboru projektów do dofinansowania.**

Zasady wnoszenia i rozpatrywania odwołania zostały opisane w dokumencie *Procedura naboru, oceny i wyboru grantów w ramach projektów grantowych „Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ” realizowanych w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Europejski Fundusz Społeczny* stanowiącym załącznik do Ogłoszenia o naborze.

V. Umowa o powierzenie grantu

V.1. Informacje ogólne

Umowa o powierzenie grantów będzie zawierana pomiędzy wnioskodawcami projektów wybranych do dofinansowania a LGD „Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ”.

Wzór umowy o powierzenie grantu stanowi załącznik do ogłoszenia o naborze.

Grantobiorca wnosi do LGD poprawnie ustanowione zabezpieczenie prawidłowej realizacji Umowy nie później niż w terminie do 15 dni od dnia jej zawarcia, jednak nie później niż w dniu złożenia pierwszego wniosku o rozliczenie grantu, na kwotę nie mniejszą niż wysokość łącznej kwoty grantu.

Grantobiorca składa zabezpieczenie w formie weksła in blanco wraz z deklaracją wekslową. LGD może wymagać ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia, decyzję o tym podejmuje Zarząd LGD. (nie dotyczy JST), w formie np.:

1. pieniędzy;
2. poręczenia bankowego lub poręczenia spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym;
3. gwarancji bankowej;
4. gwarancji ubezpieczeniowej;

- Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)*
5. poręczenia udzielonego przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2016 r. poz. 359);
 6. weksła z poręczeniem wekslowym banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej;
 7. zastawu na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego;
 8. zastawu rejestrowego na zasadach określonych w przepisach o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, w przypadku, gdy mienie objęte zastawem może stanowić przedmiot ubezpieczenia, zastaw ustanawiany jest wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia mienia będącego przedmiotem zastawu;
 9. przewłaszczenia rzeczy ruchomych Beneficjenta na zabezpieczenia;
 10. hipoteki, w przypadku, gdy Instytucja Zarządzająca RPO WK-P uzna to za konieczne, hipoteka ustanawiana jest wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości będącej przedmiotem hipoteki;
 11. poręczenia według prawa cywilnego.

V.2. Dokumenty wymagane do podpisania Umowy o powierzenie grantu

Jeśli wnioskodawca otrzymał pismo informujące o możliwości przyjęcia wniosku o powierzenie grantu do realizacji, składa w terminie 7 dni roboczych od otrzymania informacji w tej sprawie wszystkie dokumenty wymagane do podpisania Umowy. Niezłożenie dokumentacji w ww. terminie (bez uprzedniej zgody LGD) oznacza rezygnację z ubiegania się o grant, LGD może odstąpić od podpisania Umowy o powierzenie grantu z wnioskodawcą.

LGD wymaga dostarczenia następujących dokumentów:

1. oświadczenie o niezaleganiu z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub innych należności wymaganych odrębnymi przepisami (dopuszczalne jest złożenie zaświadczeń wydanych przez uprawnione do tego instytucje);
2. oświadczenie o niezaleganiu z uiszczaniem podatków wobec Skarbu Państwa (dopuszczalne jest złożenie zaświadczeń wydanych przez uprawnione do tego instytucje);
3. harmonogram płatności wraz z kontrasygnatą głównego księgowego;
4. oświadczenie wnioskodawcy o kwalifikowalności VAT w zakresie możliwości odzyskiwania/odliczania VAT na zasadach obowiązującego w Polsce prawa w zakresie podatku od towarów i usług. Dodatkowo załącznik ten wymaga kontrasygnaty księgowego lub innej osoby odpowiedzialnej za prowadzenie księgowości bądź poświadczenia przez uprawnioną w tym zakresie instytucję (np. biuro rachunkowe).
5. aktualny wyciąg z Krajowego Rejestru Sądowego lub innego rejestru/ewidencji właściwych dla formy organizacyjnej wnioskodawcy (z okresu nie dłuższego niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku o powierzenie grantu oraz aktualne na dzień podpisania

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f) Umowy o powierzenie grantu, tj. z okresu nie dłuższego niż 3 miesiące przed dniem podpisania umowy) - kopia poświadczona za zgodność z oryginałem);

6. upoważnienie do przetwarzania danych osobowych;
7. odwołanie upoważnienia do przetwarzania danych osobowych;
8. oświadczenie o wyodrębnionym rachunku bankowym wnioskodawcy albo potwierdzenie otwarcia wyodrębnionego rachunku bankowego dla projektu, np. kopia umowy o prowadzenie rachunku bankowego, zaświadczenie z banku o prowadzeniu rachunku bankowego, oświadczenie wnioskodawcy, zawierającego nazwę właściciela rachunku, nazwę i adres banku oraz numer rachunku bankowego;
9. oświadczenie wnioskodawcy o niedokonywaniu z rachunku bankowego wypłat niezwiązanych z realizowanym projektem;
10. oświadczenie o zobowiązaniu/braku zobowiązania do stosowania ustawy Pzp.;
11. oświadczenie dotyczące wprowadzanych zmian do budżetu projektu;
12. oświadczenie dotyczące przekazywania wytycznych w formie elektronicznej;
13. obowiązki informacyjne;
14. zatwierdzony wniosek o powierzenie grantu z budżetem projektu

Aktualne wzory powyższych dokumentów LGD przesyła do grantobiorcy drogą elektroniczną wraz z pismem informującym o możliwości przyjęcia wniosku o powierzenie grantu do realizacji.

LGD może wymagać od wnioskodawcy złożenia także innych niewymienionych wyżej dokumentów, jeżeli są niezbędne do ustalenia stanu faktycznego i prawnego związanego z aplikowaniem o grant. Kserokopie dokumentów poświadczą/ją za zgodność z oryginałem¹⁰ osoba/y wskazana/e we wniosku o powierzenie grantu umocowane do podpisania Umowy o powierzenie grantu. Brak zgodności treści załączników z informacjami przekazanymi we wniosku o powierzenie grantu skutkuje nie zawarciem z wnioskodawcą Umowy o powierzenie grantu.

VI. Podstawa prawna i dokumenty programowe

Dokumenty programowe i horyzontalne:

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 przyjęty decyzją wykonawczą KE C(2014) 10021 z 16 grudnia 2014 r. ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Nr 7/284/17 Zarządu Województwa Kujawsko-

¹⁰ W każdym przypadku, w którym jest mowa o kopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem należy przez to rozumieć kopię zawierającą klauzulę „za zgodność z oryginałem” umieszczoną na każdej stronie poświadczoną własnoręcznym podpisem przez osobę/y wskazaną/e we wniosku oraz opatrzoną aktualną datą i pieczęcią firmową lub umieszczenie na pierwszej stronie kopii dokumentu klauzuli „za zgodność z oryginałem od strony... do strony...” opatrzonej podpisem przez osobę/y wskazaną/e we wniosku oraz aktualną datą i pieczęcią firmową

Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f) Pomorskiego z 22 lutego 2017 r. oraz następującymi decyzjami wykonawczymi KE: C(2018) 5004 z 24 lipca 2018 r. oraz C(2020) 587 z 30 stycznia 2020 r.;

2. Strategia komunikacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 z 4 stycznia 2016 r.;
3. Strategia zwalczania nadużyć finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 z 26 września 2018 r.;
4. System oceny projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 r. z 6 listopada 2019 r.;
5. Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 z 25 listopada 2020 r.;
6. Wytyczne w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020 z grudnia 2017 r.;
7. Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z 21 grudnia 2020 r.¹¹;
8. Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z 18 sierpnia 2020 r.;
9. Wytyczne w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020 z 3 listopada 2016 r.;
10. Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 z 5 kwietnia 2018 r.;
11. Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 ze 8 lipca 2019 r.¹².
12. Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020 z kwietnia 2020 r.¹³.

Wszystkie wyżej wymienione dokumenty programowe i horyzontalne są dostępne na stronie www.rpo.kujawsko-pomorskie.pl oraz www.funduszeuropejskie.gov.pl

13. Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność dla obszaru „Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ” <http://www.elgd.pl/elgd3/dokumenty-do-pobrania/lsr-2014-2020>

Akty prawne:

- 1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności,

¹¹ Z uwzględnieniem Informacji z dnia 7 stycznia 2021 roku o zmianie oraz częściowym zawieszeniu stosowania wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020.

¹² Z uwzględnieniem Informacji z dnia 1 stycznia 2021 roku o czasowym zawieszeniu stosowania niektórych zapisów Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 r.

¹³ Z uwzględnieniem Informacji z dnia 1 stycznia 2021 roku o czasowym zawieszeniu stosowania niektórych zapisów Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.

- Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f) Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE, L 347/320 z 20 grudnia 2013 r. z późn. zm.);*
- 2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE, L 347/470 z 20 grudnia 2013 r. z późn. zm.);
 - 3) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119/1 z 4.05.2016 r.);
 - 4) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.);
 - 5) Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740);
 - 6) Ustawa z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2020 r. poz. 275 z późn. zm.);
 - 7) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969);
 - 8) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.);
 - 9) Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387 z późn. zm.);
 - 10) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2019 r. poz. 1481 z późn. zm.);
 - 11) Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194)
 - 12) Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231 z późn. zm.);
 - 13) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685);
 - 14) Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.);
 - 15) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426 z późn. zm.);
 - 16) Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266 z późn. zm.);
 - 17) Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. 2019 poz. 1429 z późn. zm.);
 - 18) Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325);
 - 19) Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2020 r. poz. 358);
 - 20) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 z późn. zm.);
 - 21) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176);

- Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)*
- 22) Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 poz. 1843 z późn. zm.);
 - 23) Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2020 r. poz. 106 z późn. zm.);
 - 24) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876);
 - 25) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2019 poz. 1482 z późn. zm.);
 - 26) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218);
 - 27) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050);
 - 28) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1205 z późn. zm.);
 - 29) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.);
 - 30) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821);
 - 31) Ustawa z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 769);
 - 32) Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818);
 - 33) Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226);
 - 34) Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. 2019 r. poz. 1167);
 - 35) Ustawa z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 694);
 - 36) Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).
 - 37) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. Nr 218 poz. 1439);
 - 38) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz przekazywania informacji dotyczących tych płatności (Dz. U. z 2018 r. poz. 1011);
 - 39) Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie warunków obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień (Dz. U. z 2018 r. poz. 971);
 - 40) Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. poz. 2367);
 - 41) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. z 2019 poz. 1279)
 - 42) Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji przyjęty Uchwałą Rady Ministrów nr 165 z dnia 12 sierpnia 2014 r. (M.P. 2014 poz. 787).

- Zasady udzielania wsparcia na projekty objęte grantem w ramach EFS – typy 1c) i 1f)*
- 43) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 100 poz. 1024 ze zm.);

Wnioskodawca ubiegający się o grant oraz Grantobiorca realizujący projekt zobowiązany jest do korzystania z **aktualnych wersji ww. dokumentów programowych i horyzontalnych oraz aktów prawnych.**

Nieznajomość powyższych dokumentów skutkować może niewłaściwym przygotowaniem projektu, nieprawidłowym wypełnieniem formularza wniosku o powierzenie grantu, opracowaniem budżetu, itp.

UWAGA! Odpowiedzialność za nieznaną podstawowych aktów prawnych związanych z przygotowaniem wniosku o powierzenie grantu spoczywa na wnioskodawcy/grantobiorcy.